

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
виноситься в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Пощиною число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний деньник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска“. — З Русланових поштів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовск г. ул. Я
гайлонська ч. 3.

Рукописи звертає ся лише а
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від пошти. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надіслан-
ні“ 40 сот. Подяки і прав
дonesення по 30 сот. від стрічки.

Гроза війни на далекім Сході.

(X) Несподівано скоро витворило ся між Хінами а Японією таке заострення, що може довести до війни. Минувшого тижня убито кількох Японців підчас овладі Нанкіну, котрі там були в рядах повстанців, а вже, як звіщають з Лондону, появил ся відділ воєнної японської флоти на морі недалеко осередка найбогатшої хінської країни. Величезною рікою Янтсекіан можуть кораблі дістатися в середину краю, а Японці користують ся сею нагодою, щоби виступити проти незалежності Хін. Приводу до такої заціпки давно вже гляділи Японці. Они намагають ся довести манджурске питання до користної для себе розв'язки і вже в тій цілі порозумівали ся з Росією.

Потверджує се вість півурядова петербурскої телегр. агенції, що з пригодою в Нанкіні вяже ся полагода манджурского і монгольського питання. Японсько-російський союз вимірений отже на війну з Хінами, котрі тепер опинили ся перед велим важким внутрішнім пересиленням. Росія бажає загнати Монголію, а Японці південну Манджурію, а може й області над дельтою ріки Янтсекіан. Се імовірно єсть основа японсько-російського союзу.

Годі сподівати ся, щоби в таких обставинах Англія приглядала ся сему з заложеними руками. Таким способом може дійти небавом до нової японсько-хінської війни, в котру може вмішати ся Росія й Англія. Імовірно Росія для того була податливішою в різних балканських справах, бо викликано Японцями східно-азійське питання є для Росії

важніше, як справа європейського Сходу. Подібну часову уступчивість в балканській справі виявила Росія, як відомо також перед і підчас манджурскої війни. Тоді то Австро-Угорщина занедбала вихиснувати дипломатично сю нагоду, щоби обминути грозу і видатки пересилень задля прилуки Боснії й Герцеговини.

Східно-азійське питання має не тільки для Англії й Росії дуже важне значіння, бо наслідком того послідуєть також великі зміни в політичній, військовій і господарській рівновазі Європи. Задлятого повинна Австро-угорська монархія звернути пильну бачність на події на далекім Сході, щоби й сим разом не вийшло се на її шкоду.

Непевне положення в Чехах.

(□) Події в Чехах заслугують на пильну нашу бачність, бо они кидають певне світло на можливий розвиток справ в державній раді, а мають також багато схожості з подіями в нашім краю.

Перед двома днями відбули ся наради в Празі чеських послів всіх стороництва, а там витворила ся між ними така пропасть, що трудно буде її промостити. Тим способом пересилене в Чехах заострило ся, а надія на мирний розвиток справ змарніла. Можливо однакже що сі зловіщі погляди чеських часописів не справдять ся. Чеські політики виступили вправді все проти всякої політики, котра лише зближала ся до порозуміння з Німцями, они намагали ся всякі змагання до помірених згнати насильно і збити з пантелику всіх розважніших. Але тепер показує ся, що крайні змагання вже всім надійли, та що число розважніших творить більшість в краю

і они не хотять уже піддавати ся команді радикалів. Се було би відрадною проявою. Невдачно посол Уджаль мав відвагу нап'янувати прилюдно таке ревуństwo в Чехах анархізмом, котрий наносить шкоду власному народові. На зборах усіх послів молодочехи і католицькі народовці заявили, що они не хотять вислугувати ся анархізмови задля мнимої, хибно зрозумілої солідарности.

Національна справа народів і конечно в тій цілі порозуміння могли лише тоді довести до успіху, наколи люди доброї волі і розважні мали відвагу визволити ся від перемоги крикунів і ревунів і йшли своєю розумною дорогою. Поступок молодочехів і катол. народовців на останніх зборах подає надію, що положене в Чехах поправиться. Найгірше, що може стати ся, се можливість обструкції, а якою виступлять чеські радикали в держ. раді. Однак обструкція також уже перестала бути популярною, отже й найкрайніше стороництво не зможе довгий час нею удержати ся. Наколи умірені і розважні витривають на своїм становищі, тоді ревуни не встигнуть довго удержати ся при своїх змаганнях.

Рефлексії на тему часописної полеміки.

Каже наша приповідка народна, що „незгода в родині є ознакою її упадку“. Такі думки насувають ся мені, коли читаю наші українські часописи. Хтось кинув кість незгоди між наших деньників, а радше поміжки наші українські партії в Галичині.

Ще до недавна було спокійно, та коли почав ся передвиборчий рух, то часописи ста-

ли обкидати гравію противні партії а кожда партія гей купці вихвалювала себе і свій товар.

Проти того, я не мав би нічо, щоби партія виказувала свої успіхи, колиб у нас не завів ся якийсь дикий, прямо варварський звичай, опоганювати не лише політично, але також лично кожного, хто свідоміший, а не належить до націонал-демократичної партії.

В зносинах купецких прийнято звичай, що купець захвалює товар як може, однак не вільно єму ганяти товару і купця, свого конкурента. Нема лише сего в зносинах партійних і в часописях, якими послугують ся партії.

Се прямо некультурне і обурююче, щоби преса бандитским способом опоганювала конкурентні партії і її членів.

Позволю собі отже спитати читачів, чи застановили ся они коли над сям, а іменно, чи так годить ся робити? Можна — гадаю — ганяти хибну роботу деяких одиниць, однак не годить ся опоганювати товариств, опертых на статутах, котрі після своїх статутів сповняють свої задачі. Не годить ся з етикою, щоби замість сили народних згуртовувати, їх розбивати. На жаль так оно тепер в нашім деньникарстві завело ся.

Возьмім до руки „Діло“, то не знайдемо там жадної вістки про те, що доброго роблять націонал-демократи для нашого народу, бо що там деє якісь патріоти вбрали при парцеляції ґрунтів нашого селянина в шори і лишили єго на божу волю, се ще не є народне добро, а так само, що в „Ділі“ ніби закликає ся провінціональних патріотів до складання звітів з ріжного рода напастей польської політики, се ще не є робота. Не є робота тому, бо в многих случаях сі самі патріоти

Карло Муру.

Критика.

Редактор (до критика, що прийшов пізно вечером): Ну?

Критик: Штука перепала цілком.

Редактор: А як поводиля ся публіка?

Критик: Позіхала, а далі почала сьміятися, тупати, свистати забирати ся.

Редактор: А автор?

Критик: Дістав напад божевілі і єго повезли в шпиталь.

Редактор: Ну а актори?

Критик: Они уявили себе членом ратункової поготи і старали ся руками і ногами не допустити до катастрофи. Але труд їх був, розуміє ся, даремний. Давно, справді дивно, що автори обійшли ся на сухо.

Редактор: Чи драма дійсно така слаба, що мусіла перепасти?

Критик: Що до сего, то знаєте, я ще не бачив слабшої. Драму назвав автор трагедією, а публіка реготала ся через цілий час без перестанку. Коли вмер на сцені шестий актор, почали видці кричати на сцену, щоби він встав і сьміяв ся з ними.

Редактор: Але скажіть мені по правді вашу думку. Чи драма дійсно слаба?

Критик: Безуслівно.

Редактор: Ну, бачите, се дивно. Я чув щось зовсім противного.

Критик: Се неможливо.

Редактор: А прецінь так оно є. Мені говорили, що драма — одна з найліпших трагедій.

Критик: Добре. Я вірю, що вам хтось

таке говорив. Але скажіть мені, з котрого до-
му божевільних прийшов до вас сей, що таке
вам говорив.

Редактор: Но, но, він був цілком здоро-
вий і говорив дуже поважно.

Критик: Божевільні говорять звичайно
дуже поважно.

Редактор: Але він навів докази на своє
твердження.

Критик: Чи бачив сей чоловік драму?

Редактор: Розуміє ся. Я говорив з ним
після генеральної проби, на якій він витривав
до кінця і він був страшенно одушевлений.

Критик: І бігав деє, як...

Редактор: Ліпше жарту. Як казав вам,
що він говорив зовсім поважно і з чистого
переконання, а сьогодні повторив би безпечно
те саме, що тоді казав.

Критик: В такім разі він на нічім не
розуміє ся.

Редактор: Бачите, ви знов помиляєте ся.
Тут бесіда про письменника і журналіста, що
був давно критиком, так як ви тепер, і який
мимоходом кажучи, ще й тепер від часу до
часу нашим співробітником.

Критик: Коли так, то що виного. Тепер
можемо побалакати про те, що він говорив.

Редактор: Насамперед — казав він —
драма є побіч „Короля Ліра“ найліпшою тра-
гедією і неперечно лишиться ся нею ще довго.

Критик: Се справді цікаве. Бо деж?
Драма є звичайна собі шутка. Все, що діє ся
на сцені, дурне, без ніякого зміслу. Особи
якісь дурнотаті.

Редактор: А він говорив щось цілком
противного. Казав, що трагізм зворушаючий,
конфлікти подиву гідні, а розвязка ліпшою
не може бути.

Критик: Справді нечуване. Автор понятя
не має, як пише ся драму; кінцеві акти, се
лімоняда.

Редактор: А по єго думці они дуже ді-
лають. Звичайні, поважні, повно в них ефекту.

Критик: Чи вірите мені, що я ледви
стою.

Редактор: Бо ви дуже дразливі і не зно-
сите противної гадки. А він казав мені багато
ще чого виного. Між иншим, що постати в
драмі зовсім нові, ще не було їх на ніодній
сцені, і цілком такі, як їх видає житє, яке,
як відомо, витворює найліпші трагедії.

Критик: Але се справді страшно слухати.
Та всі ті особи, що виступають в драмі се
загально звісні і взяті живцем з инших драм
і романів і то слабших.

Редактор: Они сильні, переняті бажанєм
житя, а правда в них понад все.

Критик: Маріонетки, що порушують ся
на дрютах. Виступають без жадної причини,
говорять все можливе, що не належить
до річи.

Редактор: Але се, здаєсь, вже признаєть
ся, що в драмі є багато поезії.

Критик: І се він також говорив?

Редактор: З найбільшим одушевлєнем.
Він тої думки, що драма і як поетичний твір
ніколи не стратить на вартости. А деякі ча-
стини драми — говорив він — належало би
видрукувати і в шкільних підручниках, щоби
молодіж мала понятя, як виглядає правдива
поезія.

Критик: Ага, вже знаю, куди се йде.
Се слабкий жарт. Шкода, що так довго слухав.

Редактор: Я не маю охоти жартувати. Я
вам говорив, що сам чув.

Критик: Так? То прошу мені подати чим

скорше склянку аймної води, бо я зараз
зімлію.

Редактор: Отже той говорив цілковиту
неправду?

Критик: Розуміє ся. Драма написана мо-
вою, якою говорять кухарки в буденних днях.
В наших поліційних оголошеннях є десять
раз більше поезії, як в цілій трагедії. Прошу,
герой виступає і говорить: Добрий день моя
панно. Як вам поводити ся? Відповідь: Дя-
кую, досить добре. Герой говорить: Але пога-
не маємо тепер веремя. — Так, мій пане,
справді погане веремя. Такою поезією навів-
ний і дальший діялог.

Редактор: Але прецінь є в драмі і по-
етичні слова.

Критик: І се відважив ся він говорити?

Редактор: Як вам кажу, що по генераль-
ній пробі він мені мало, що на голову не ви-
скочив. Він говорив: Ви понятя не маєте, який
я одушевлений і втішений, що прецінь вже
раз виставляють на сцені знамениту і глибо-
ко обдуману трагедію. Правдиве мистецтве
діло, яке покаже покоління, що є другий
Шекспір. Публіка буде одушевлена до без-
тяти, критика признаєть одногласно, що
вкінці народив ся месія трагедії.

Критик (в чимраз більший злості): І се
він говорив? Се відважив ся він говорити?
Але вже раз мушу почути імя того чоловіка.
Мушу дізнати ся, хто він, що все се го-
ворив.

Редактор (дуже поважно): Автор.

Переклав Володимир Мариньський.

ти, котрі до „Народної канцелярії“, сего осередка вивідового присилають письменно вісти про застрашуючу нашу мартирологію народну — сі самі патріоти, сидючи байдужно на провінції, сами часто своїм неробством і лінивством спричиняють а назіть пособляють гнобленню нашої народної справи на різних царинах нашого народного життя. Бо що сям або там завдяки муравельній праці і заподливості із сторони польської інтелігенції повстають польські школи, без жадних перепон із нашої сторони, се ще не робота наша, коли ми замість взяти ся до обдуманого праці, горлаємо лише на всі ставила.

Се не робота, коли ми, основуючи школи і бурси та різні гуманітарні інституції, купуємо для сих інституцій дома, стагаємо з убогої суспільності гроші на те, щоби десь комусь там дати в тій інституції добру си-некуру.

Се ще не робота, коли ми за власні будинки, в яких містять ся інституції, оплачуємо податки, хоч по правилу нам належить ся звільнене від сих податків, колиб ми про се внесли письмо до уряду податкового.

Се ще не робота, коли ми кликнемо до суспільності: давай гроші, а даємо за те суспільності „пшик“.

Се ще не робота, коли наші села дримають в невірі а сьвідомійші передплатники часописий кормлять ся безнастанно різними лайками, які сиплють собі взаємно певні одиниці, котрі мають доступ до часописий.

Я все думав, що часопис є на те, щоби нести осьвідомлене між круги читачів, щоби нести підбадьорюване духа читачів. Тимчасом у лайках наших редакторів народно-демократичних втворила ся небезпечна недуга, яка загрожує усім читачам.

Сею недугою є мавія переслідування. Редакторам „Діла“ привиджує ся велика небезпека із сторони християнських суспільників, яких би они (колиб мали власть) повішали на сухих гілках, або потопилиб если не в Сяні, то в Дністрі або Збручі. Знищилиб сих усіх ворогів (розуміє ся, своїх, бо боять ся, щоби ті не зачали писати ясвійше про страшну розкладову роботу націонал-демократів для народа — прим. дописця) і христ. суспільників вигубили би, бо ті не хотять емігрувати до Америки, других таки своїх несьвідомих селян висилають з підмогою посла Петрицького перевозовим тов-ом „Canadian Pacific“ до Америки, щоби в той спосіб промстити місце для колонізації східної Галичини Мазурами.

Сею переслідовною мавією кормлять редактори „Діла“ своїх читачів, які вже поволі привикають до сего, що кожний, хто є ісповідником Христа і вірним слугою католицької Церкви, є рівночасно ворогом нашої народної справи.

Посіви такої роботи вже починають прозябати, бо народно-демократизовані сьвященники під впливом статей „Діла“ починають також проявляти такі погляди на сторінках „Діла“.

Коліж вже самі сьвященники виступають із такими статями, якже може діяти ся із селянами, серед яких сі духовники працюють. Не диво отже, що по сих селах ширить ся релігійна байдужність і радикалізм, не диво, що читачі „Діла“ і народно-демократичних інших часописий, в яких з можливо найпоганішими лайками виступає ся супротив християнських суспільників, що сі читачі збріджують собі не лише читане українських часописий та рівночасно набирають відраз до нашого рідного, католицького обряду та нашої народности.

Вистарчає, щоби Поляк дав до читання своєму слугі, чи сторожеви часопис „Діло“ і звернув его увагу на те все, що пише ся там про християнських суспільників, а се для нашого несьвідомленого Русина вистарчає яко аргумент, щоби покинути обряд і народність, котра безустанно живе сварнею і наріканем.

Нехайже націонал-демократичні редактори затамлять собі, що у великій часті є они ревними сподвижниками удікєнерів на латинський обряд або і перехід на православє. Бо хто хоче кого перетягнути на инший обряд, нехай зацєпить у того найперше рівнодушність релігійну а проче піде легко.

Така то є робота національно-демократичної преси в користь польської політики в Галичині на шкоду єдності і сили українського народу.

Ось робота тих самих на шкоду віри і Церкви. Се робота нова і ми єї не добачаємо

може в кілька або в кількайцять літ опіє ся хто поживе, то побачить, хто ворог сему, що своєму народови несе загибель через се, що обдирає его не лише з віри і чести а виганяє его завчасу на чужину. Поживемо, побачимо!

Чи ж не краще було би, коли би часописи замість сварів і лайок несли своєму рідному народови правдиву просьвіту і розраду серед его злиднів і нещастя. Лайками і сварнею даємо лише оружє в руки противника, який чигає на се, щоби оголошеним забирати все, що народови найліпше.

П. Б.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

В справі підмог для потерпівших від живлових шкід.^{*)}

З Бобрецьких пишуть нам:

„Діло“ вже кількома наворотами занімало ся то в статях редакційних, то в дописях з краю ратушковою акцією з нагоди нещастя, які стрінули наш край через сегорічні повени та слоти. З усіх висше згаданих статей пробиває ся вправді не цілком ясно сформульоване жаданє від правительства центрального акції, котру наші селяни дуже влучно називають „даремщиною“, себто достарчуване потерпівшим через повени та слоти збіжа на засіви та на прохарчованє.

Як сказано, жаданє „даремщини“ були в статях в „Ділі“ не цілком ясно сформульовані, але они пробивали ся зі всіх згаданих статей. П. Будзиновський вправді не відкидає а рїгій акції ратушкової в виді робіт публічних, але в першій ряді ставляє жаданє до правительства, щоби оно достарчило навіщенєм сегорічними нещастями збіжа на засіви та наші.

Так у всіх других статях „Діла“, як також і в статі п. Будзиновського здає ся мені заходити недоцінюване як самої катастрофи, котру сегорічні повени та слоти спричинили, так також сиромоги правительства, всім тим лихам запобічи.

П. Будзиновський пише, що крім квоти правительствам доси виасігнованих на ратованє населеня Галичини — після уділеної мені в тім агляді інформації мав намісник п. Коритовський отримати на сю ціль 800.000 К — край дістане ще шару мільонів. Не знаю, що п. Будзиновський розуміє під тими „пару мільонами“ — на всякий случай треба числити ся з тим, що може ту бути мова о яких 5—10 мільонах корон.

П. посол Будзиновський надіє ся однак вже і сею квотою помочи населеню навіщенєм сегорічними повенями та слотами, тільки хорони Господи, щоби сі мільони не були ужиті на роботи публічні, а тільки на даремщину.

Отже як „Діло“ взагалі, так п. Будзиновський в особенности здають ся, як сказано, не доцінювати розмірів катастрофи спричиненої сегорічними повенями та слотами. Я мав нагоду обїхати тільки один бобрецький повіт, а приглянувши ся наочно шкодам спричиненим сегорічними повенями та слотами і засягнувши з другої сторони в тутешнім старостві та в виділі повітовім, котрі справою сею з припорученя п. к. намісництва зглядно виділу краєвого займають ся, — приходжу до висновку, що шкоди спричинені в однім тільки бобрецьким повіті вносять поверх шість мільонів корон. А треба мати на увазі, що повіт бобрецький крім ріки Дністра, котрий перетинає повіт тільки в однім куті від Жидачівщини, не має властиво ніяких рік. Які отже шкоди мусять бути по повітах положених понад більшими, або гірськими ріками.

Як же малою мусить видати ся проте квота „пару мільонів“, про котру п. Будзиновський згадує в своїй статі. Если возьме ся під розвагу розмір катастрофи в цілім краю

^{*)} З причин від редакції независимих не могла бути ся допись зараз напечатана, однак мимо сего не тратьте она своєї ваги. Просимо дописця в будучині нам писати. — Р е д.

була би се прямо крапля помочи віллєна в море нужди і розпуки.

Треба однак числити ся з обставинами, пануючими в нашій державі і брати в рахунок в найлучшій разі, що правительство дасть намісникови п. Коритовському не більше — если не менше — як яких 5—6 мільонів корон.

Розходило ся би проте, як і в яким напрямі з такою квотою акцію ратушковою поводити. П. Будзиновський жадає вправді, щоби квоту сю зужитковано в цілости на „даремщину“, а борони Боже не на публічні роботи.

Я буду в сій справі цілком иншої гадки. П. Будзиновський аргументує вправді свій опір против акції ратушкової в виді робіт публічних і обчислює вже докладно, хто захарачить перший, хто другий мільон призначений правительством на ратушковою акцію, а в чий кишеньках потонуть прочі мільони.

Не перечу, що в закидах сих зроблених спеціально нашим радам повітовим є багато правди. Функціонарі виділів повітових — а не виділи повітові — загарбують з рікрічно прелімінованих квот на будову і консервацію доріг в повіті — сьміло можу речі — одну четвєртину.

А сего мого закиду не кидаю я голословно, тільки на підставі довголітних докладних помічень в господарчі повітові і я готов в данім случаю перевести навіть доказ правди на се, що я сказав. Правдою є проте закид п. Будзиновського, що на случай призначеня якихсь квот на поправу доріг значва часть тих квот прилипла би до функціонарів рад повітових. Але п. Будзиновський не бере в рахунок сеї обставини, що і „даремщинами“ шафують також виділи повітові в порозуміню зі старостами, і що при тих „даремщинах“ функціонарі рад повітових ще лучше обловлять ся, як при будовах публічних, а дійсно потребуючі помочи виділи в порожниими руками.

При тім треба мати ще і то на увазі, що в акції ратушкової не раз „даремщина“ ратують переважно не тих, кого мають ратувати а при тім уживає ся переважно до деморалізованя народа.

Що не говорю на вітер, то наведу два случаи акції ратушкової „даремщиною“, котрим я мав нагоду докладно приглянути ся.

Десь в році 1910. призначило намісництво 5 вагонів жита на засіви для повіта Б., поручивши старості, щоби він закупном і розділом сего жита заняв ся в порозуміню з виділом повітовим. На скликаній в сій цілі комісії порішено — більшість голосів в сій комісії мав виділі повітовий — закупити се жито у дідача С. по 21 К за сотнар метричний і розпродати між селян по 14 К за сотвар, а $\frac{1}{2}$ ціни, себто 7 К мало ся покрити з квоти призначеної намісництвом для ратованя населеня. Дідич С. доставив жито на стацію Д. до відбору. Староста, чоловік совісний, поїхав особисто до відбору сего жита завернув приїхавших за сим житом людей, кажучи, що він сего жита не відбере і що в справі сії віднесе ся до намісництва. Причиню сего поступку старости було се, що він розвідав тимчасом, що торгова ціна жита вносила 16 а не 21 К, а притім дідач С., мав сего року жито, котре ему в наслідок безустанних слот цілком зросло і він его не міг ніяк позбутися ся, бо не давало ся оно ані на мливо, ані на засів. От яка в тім случаю ціла акція ратушкова була спрямована на се, щоби ратувати дідача С., а не населенє. І коли би не знайшов ся тут случайно чесний і енергійний чоловік, староста, то населенє замість помочи для себе, було би заратувало дідача С. що найменше по 5 К на кожнім метричнім сотнарі, де доставленє жито комітєтові ратушковою по ціні 21 К за сотнар, продав пізнійше сей сам дідач жидам по 10 і часть по 11 К. — Се один случай.

А тепер оповім про другий случай.

В повіті рівнож Б., однак не тотожнім з повітом, про який я повисше згадує, забавило ся кількох панів в „Syndykat rolniczy“, а що они сю справу повели зовсім в дилєтантський спосіб, то щось по 2 роках господарки зупинили ся они перед недобором щось чи не 40.000 К. І були би мусіли сі пани відповісти за свою забаву. Аж ось післяв Господь Бог на наш край і на повіт Б. повени, котрі стали ся ратушком для „Syndykatu rolnicz-ogo“. — Староста дістав імено дуже видатну поміч на акцію ратушковою населеня.

Скликав отже анкету зложену з виділу повітового і кількох панів, між котрими, відій случайно знайшли ся всі чени „Syndykatu rolnicz-ogo“. Ся анкета ухвалила закупити збіже для населеня через „Syndykat rolniczy“, як оно і стало ся.

А ефект моральний сеї ратушкової акції: Мазури, — бо було се на мазурщині — кляли на чім сьвіт стоїть цілу ратушковою акцію, але зате „Syndykat rolniczy“ зліквідував свої інтереси без недобору.

От таке, як на наведених двох случаях видно, роздрапувати добро публічне можна не тільки при публічних роботах, але також, і то ще в більшій мірі — при „даремщинах“.

При тім „даремщина“, — як я то вже згадував, служать також до деморалізованя народа. Бож і при „даремщинах“ рішаючий голос мають такої староства та виділи повітові, котрі уживають сих даремщин за рід премій для сих, котрі вислугують ся староству та виділови повітовому. А також — нігде правди діти — і наші війти старають ся заосмотрити в „даремщину“ в першій ряді себе та своїх близших, а доперва, що лишить ся, іде на тих, котрі дійсно ратушку та помочи потребують.

Після моєї гадки акція ратушкова повинна би піти двома шляхами.

Квоти призначені правительством на ратованє населеня, повинно ужити ся безуспішно тільки на публічні роботи, бо при тих роботах міг би ся запомочи і безземельний халупник і малоземельний газда а навіть маєтнійший газда. Одні при роботах земельних на дорогах а другі фірманками.

Другим способом ратованя нашого населеня був би безпроцентний, або вельми дешевий кредит для людей, котрі можуть дати якийсь підклад під сей кредит, себто для людей між нашим населенєм лучше вивінованих, а попованих в біду через сегорічні повени та зливи, як і сегорічне пересилєне фінансове задля воєнної заверухи на Балкані.

Се — здаєсь мені — був би одиникий спосіб ратованя нашого населеня від нужди, а на всякий случай успішнійший від дораджуваної п. Будзиновським „даремщини“.

Сі гадки піддаю під розвагу тим, що мають займатися ратушковою акцією нашого населеня.

Т. Ч.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: руско-кат.: Вавили Мойсея; римо-кат.: Лямберта. — В четвер: руско-кат.: Захарї; римо-кат.: Томи.

— На докінченє будови філіяльної церкви в Монастирську, косівського повіта, дав цісар 200 К з власних фондів.

— Посьвяченє Евхаристийного Хрєста у Відні. Оводі на Цісарській площі в ХХ. дільниці міста Відня відбуло ся посьвяченє Хрєста на місци, на якій має стати нова церква на памятку відбутого в минушій році Евхаристийного конгрєсу у Відні. В торжєстві взяли участь Цісар і члени Двора, гр. Берхтольд і предсідник мін. гр. Штіргк і представники властей. О год. 9.55 прибув цісар, витаний ентузіастично тисячними товпами, що стояли вздовж дороги. Цісар виглядає дуже здорово і сьвіжо. При вступі на площу торжєства повитав монарха князь А. Ліхтенштейн. Описля удав ся цісар до шатра, де привитав его о. архієпископ Діффль, окружений духовенством.

— Посьвяченє площі будови і положенє у-гольного каменя під палату Музичного товариства ім. М. Лисєнка у Львові відбуло ся минулої суботи при участі гуртка львівських Русинів. Першу цєглу при відповідній промові вложив архітект проф. Ів. Левинський, описля відправив молебєнь і посьвятив площу будови о. Лежогубський. На руки ініціатора будови проф. В. Шухевича зложили присутні желаня. Будівля має стати ще сего року під дахом. За рік має бути она віддана до прилюдного ужитку. Щастє Боже!

— Ще про останню повінь. В Білім Камєні лютїла ся через цілий день і ніч в 11. на 12. с. м. страшєнна буря зі зливою, а ріка

Буг, так прибула, що порозривала всі кладки і два мости, які лучать середмістя з рештою місточка. Три загороди, а то Гринька Лежа, Ячка Чорного і Йосля Каца треба було ще вночі опорожнити, а вода станула в них повисше вікон. Зі складів дерева, положених над рікою, поплили материяли. В селі Черемоння і в Бужку забрала вода із сіножатий сіно і конюшину. Бура порозкидала полукипки вівса і гречки по полях і вони гниють. Річка Золочівка виллила також на просторі кількох кілометрів.

З Жовкви доносять, що там виллила в часі останньої зливи ріка Свня і наробила великі шкоди особливо в селі Винниках під Жовквою. Сіно в копицях поплило з водою. Вода залила бетолярню і забрала багато материялів бетонних а в сусідніх домах доходила до висоти півтора метра. До того ще був тут так сильний вихор, що поломив багато дерев або таки повиривав з корінням.

В Заліщиках поробив вихор і зливний дощ величезні шкоди в садах.

З Бережан доносять нам ближші подорожники про завалене моста, що веде з міста до зелізн. двірця: Наслідком хмаролому розірвала вода став в Урмані. Через се вода в бережанським ставі піднесла ся в п'ятницю до небувалої висоти. Щоби запобігти зірванню греблі, отворено шлюзи. В мить залила вода всі пасовища і сіножати межі Бережанами а Потурорами так, що Бережанам грозило цілковите затоплене. В суботу о год. 12. в полудни дано аларм, щоби всі хата, що лежать в долині, опорожнити. Вода залила навіть гостиниць, що веде до Тернополя. Від 80 літ не памятають такої води. З якою силою вода пила, свідчить се, що нині в неділю коло 3. год. по пол. міст на дорозі до двірця, збудований на сильних бетонних стовпах, заломав ся. Тепер працюють над его напругою. Доступ до двірця з міста замкнений. Подорожні мусять обходити зелізн. шляхом від млина на Хатках.

З Городка Ягайлівського доносять: На цілім просторі ріки Верещиці одно величезне, безмежне озеро. Потоки і надбережні поля 44 громад, простору около 42.000 гектарів, залиті на поверх і метра. Всього сіно (в більшості сіл аж тепер пораз перший кошене) вода забрала і понесла. Збіжжя з низше положених піл пішло з водою. Вихор порозкидував копиці, отже останки збіжжя знищені. Всі деревляні мости на Верещиці від Лелехівки по Любінський забрані. Тимчасовий міст на шляху Городок-Янів пропав без сліду. Бетонний міст в Запшчях забраний. Ковоплі намочені в ріці піпли до ставів, де вода піднесла ся о 80 см., через що задержана вода розливає ся щораз дальше. Громади Малковичі, Любінські Поріччя, Путятині, Милитин, Бар і Родатичі залиті. Богато дерев лежать вивернених, або поплило до ставів. Шкоди величезні.

— Про переселення до Америки пише „Рада“. З села Іванковець-Олешинського, прокурівського повіта, за останніх чотири роки переїхало в Америку на заробітки більше 300 душ селян, переважно молодіж. Смершу они там заробляли гарно і мали спромогу присилати до дому по 300—400 карбованців на рік, а в сім році бідують, бо в Америку стільки понаїздало робітників з усього світа, що она мало кому потрібні. Ті, що повертались з Америки, розказують про тяжке становище робітників. Фермери в котрих служать робітники, поводять ся дуже погано. Бували випадки, що робітники втікали від фермерів до міста але і там не краще.

— Приювлене убийника бл. п. о. ігумена Коссака? Із Золочева пишуть до „Gazety Narodowej“: В справі убийства, сповненого на особі ігумена о. Коссака мабуть удало ся жандармерії в Дрогобичі вислідити злочинця в особі Немиловича, братанича попереднього ігумена. Немилович був вже арештований на початку слідства як підозрілий о се убийство, але небажком випущено его на свободу, бо зумів при помочи, здає ся, підмовлених свідків показати своє „alibi“. Мимо того жандармерія в Дрогобичі не спускала его з ока, а в останніх часах ствердила, що Немилович живе понад стан і складає в дрогобиччеських банках гроші на ім'я своєї жінки. Трусенця переведена в его помешканню видала вислід, обтяжуючий его дуже сильно, а крім того найдено у него багато предметів, які Немилович вкрав в монастирі, в часі похорону о. Коссака. Немиловича спроваджено дня 12. с. м. до Золочева і замкнено в судовім арешті.

— Посол від „білого царя“. Краківська поліція арештувала 22-літнього гімназійного ученика, що стояв на услугах російського генерального штабу і зраджував тайни Австрії і Німеччини. Арештовано его в хвилі повороту до Галичини і найдено при нім інструкції. Его задачію було збирати дані про кріпости в Галичині, а також політичне шпигунство.

— Відомин афери проф. Зайнфельда. „Gazeta Kolołomyjska“ доносить: Покараного за військово несувординацію професора української гімназії в Станіславові д-ра Йосля Зайнфельда перевнесла кр. Рада шкільна до гімназії в Коломиї.

— Москвофіли в Києві. Вчора отворено в Києві всеросійський рілнийчий конгрес, на який прибули гуртом галицькі русофіли, щоби взяти участь в відслоненню пам'ятника Столипіна, а також в нарадах російських чорносотенців і урядовців.

— Продажа Głos-y Narodu. Варшавські часописи доносять, що краківський дневник „Głos Narodu“ купила спілка, до якої належать о. єпископ Запєга, кн. Сангушко і А. Напєральський. Як свідчить „Głos Narodu“ є органом католицьким, але в народних справах є всепольським поглядом.

— Величезний водний шлях. В осінній сесії рос. держ. дума буде внесений начерк закону про злучку каналом річок системи Волги з системою Оби в Сибірі. Таким чином буде утворений новий величезний шлях водою з Європи в Азію. Шлях почне ся від ріки Чусової — де она впадає в Каму, біля міста Перми, і піде до міста Тобольська над рікою Іртиш. Весь шлях матиме 1.438 верстов. Коштувати ме робота 165 мільонів карбованців. На всім шляху збудують 117 шлюз такої величини, щоби могли проходити кораблі до 50 сяжень довжини, 7 сяжень ширини, при наладованню до 120.000 пудів.

— Зріст державних приходів в Росії. Податковий департамент в Петербурзі оповістив звіт за останніх 50 літ свого істнованія. В звіті вказано, що державних податків в Росії в 1864. р. було 42,652.500 карбованців, а в 1913. році податки вносять 428,336.000 карб., значить 10 разів більше.

— На київський університет прийнято сего року 912 студентів, а се: на історично-філософський відділ 73, на природничий відділ фізично-математичного відділу 140, на математичний відділ 141, на правничий відділ 186, а на медичний 249. Межі студентами є 23 жидів. Вкладки зачали ся минулого понеділка.

— Теперішній стан сьв. Колегії. Ізза смерті Кардинала Вівеза й Тутта, кардинальська Колегія зменшилась до числа 59 членів, з яких 25 походять з епохи Сьв. Отця Льва XIII, 32 іменовано Сьв. Отцем Пієм X, 1 Сьв. Отцем Пієм IX, а 1 є резервованій in petto. Число кардиналів-дияконів вносить 6, з яких два (оо. Біллот і Россум) не є Італійцями; число кардиналів-єпископів 6 (всі Італійці), число кардиналів-священників 46 (не Італійців 24). Іспанія має після смерті Вівеза й Тутта ще 5 кардиналів. Чужих куріяльних кардиналів числить сьв. Колегія 3 (дель Валь, Біллот і Россум).

— Російські католики, які складають ся з найінтелігентніших кругів російського громадянства, видають свою часопис „Слово Истинны“. В останнім числі сьв. часописи нахотимо такий, достойний уваги, уступ:

„Семий загальний собор в VIII. віці прийняв лист Сьв. Отця Адріяна, в яким листі було сказано: „Сам князь Апостолів, сьв. Петро, перший провідник на апостольський катедри, своїм наслідникам полишив первенство свого апостольства і пастирської опіки і тому, що була ему уділена Спасителем нашим, Господом Богом властє первенства, отже і він сам переказав єї і віддав на Божий приказ своїм наслідникам архіпастирям“. Загальний собор, якого отці були в переважачим числі Греками і взагалі східними єпископами, признав лист Сьв. Отця Адріяна і не найшов ереси в науці про первенство римських архіпастирів, визначених Богом.

„В листі до патріарха Таразія, прийнятім на сім соборі, сказано: „Катедра сьв. Петра, удержуюча первенство, присвѣчує цілому світові і є головою всіх Церков Божих“.

„Так думали святі Отці — східні і західні, так думав загальний собор, але що з того, письменники синодальних православних видавництв говорять інакше, чим отці загальних соборів! Звичайно, після засад православ'я, повинно ся справджувати як нашу думку, так також письма сучасних авторів з тим,

що говорили Сьв. Отці і коли наша думка, або письма сучасних авторів не годять ся з наукою Сьв. Отців, відкидаємо перше як незгідне з традицією. Ту однак діє ся на відворот; свідощтва сьв. традиції не годять ся з опінією синодальної літератури, тому відкидає ся гет сі свідощтва.“

В православній і царславній печати закипіло ізза сьв. статі. Одні лише „С.-Петербургскія Вѣдомости“ заняли інакше становище. Начальний редактор сьв. часописи кн. Ухтомський підніс з признанем сю статю і додав, що „Слово Истинны“, є часописню „крустально чистою“.

— Як в Холмі б'ють ся? В місті Холмі (в Росії) почали оноді бити ся салдати з гімназистами. Салдати убили двох учеників, а одного тяжко поранили.

— Китайсько-япанська війна? „Köln. Ztg.“ доносить з Шангаю, що вибух китайсько-япанської війни є справою кількох днів. Обурене загалою населення в Япанії є так велике, що мимо задоситьучинення даного китайським правительством, вибух годі повдержати. Населене живлово домагає ся війни. Пет. аг. доносить з Пекіну, що япанське правительство зажадало відкликання ген. Ганбей з Нанкіну.

— Панама в Калуші. „Przegląd“ пише: „В місті Калуші перебуває тепер резидент краєвого відділу і провірюк рахунки міської господарки. Отже, як кажуть, викрив він так страшні надужиття, що можна ужити вислову „панама“. Коли правдиве те, що люди в Калуші розказують, то небажком почнуть ся арештованія і до арешту підуть особи, що мали досі як найліпшу славу, а навіть звисні з неї не лише в Калуші, але й в цілім краю. Буде се дуже сумна судова розправа“.

— Для резервових офіцерів. Віденські часописи доносять, що міністерство війни розвело акцію, щоби прийти з помічю резервовим офіцерам, які в часі останнього переселення наслідком довготривалої надзвичайної військової служби, втратили свої посади в цивільнім стані. Міністерство війни вислало до коменд розпорядок, щоби подали статистику сьв. офіцерів.

— Балон над Львовом. Передвчєра по полудни люди, що йшли Курковою улицею, бачили над Львовом балон. Летів він високо над Львовом так, що лише лодку можна було бачити голим оком. Небажком зник з виднокруга.

— Поспіх російської бюрократії. В році 1895 уродив ся в одній паньській сім'ї на російським Поділю сирок. До кормлення дитини прийнято „мамку“. Як се звичайно буває, мамка посярарила ся о щось з сімєю так, що виявила ся потреба вмішання поліції. Поліція не змогла, отже спір опер ся о суд. Суд заняв ся справою ревню, переслухав свідків, перевів одну і другу розправу, вислухав рекурсу, відіслав справу до висшх інстанцій, почім в 1913. р., по 18 роках видав петербургський сенат вирок: „Мамка є обовязана дальше кормити дитину!“ — Сповнене вироку не відбуде ся без трудностей: Во дитина є вже ва університеті, а скарлива мамка — померла.

— Добрі ради, щоби бути кріпким і здоровим.

1) Мити руки водою з милом кілька разів денно, а особливо перед кождою їдою, лице, шию і горішню частє тулова мити рано і ввечерю, нігті чистити щіточкою. 2) Зуби чистити щіточкою і порошком до зубів по обіді і ввечері; рано і по кождій їді полокати рот літною водою. 3) Нігті обтинати два рази на тиждень. 4) Біле змінати двічі а бодай раз в тиждень, на ніч перебрати сорочку. 5) Купати ся принайменше раз на дві неділі. 6) Голову змивати що два тижні, волосє чесати густим гребінем і щіточкою. 7) Їсти поволі корм жувати докладно, по обіді пів години спочати. 8) Не пити ніколи горівки, пива, вина, сильного чаю і кави, яко напій уживати чистої води, легкого чаю або молока. Не курити ніколи тютюну. 9) Спальню провітрювати часто а особливо перед сном. 10) В віці до 10 літ спати від 8 год. ввечер до 7 год. рано; від 10—12 літ спати від 9. ввечер до 7. рано; — від 12—15 літ спати від 9½. ввечер до 7. рано. 11) До сну укладати ся найліпше на правому боці, а руки держати на покривалі. 12) При сидячій праці держати ся просто.

— Підводний телефон В Німеччині довершено, як доносить „Die Welt der Technik“ винахід, який придасть воєнним суднам инший зовсім вигляд, чим сей, які они посідають.

Доси високі сталеві машини, що сторчать над кождим панцирником, були коначним

злом, бо служили они як висилачі скрового телеграфу а також до вивішування сигналових хоругв, які повинні бути здалека видні. Однак тому, що ворогови було легко їх острілювати як предмети, які вистають значно над поверхнею кораблів, видумувано ріжні способи, щоби сі машини охоронити перед ворожим огнем. В Англії і Япанії уставлювано їх на трох ногах, в Росії і Америці будовано їх із сталевих крат, у Франції поволікано у основі сильним панцирем, що потягало за собою великі кошти і збільшувало тягар судна.

Всім сям недогодам порадиць новий винахід. Глибоко в середині туловища древата, поза грубим его панцирем находит ся комнатка з мікротелефонічним апаратом. Сильні, з високим напруженем струї, подібні до тих, яких уживає ся до телеграфу без дроту, висилає ся в море, одержавши на дорозу відомість від мембрани, до якої говорить, пересилаючи відомість особа.

Там в тих незглибких морських пропастях, ніякі атмосферичні впливи не перешкаджають електричним струям, а ніяка мрак ні випари, ні зміни погоди не змінюють спосібности води до переводження електричності. Раз вислані філії йдуть прямо до стації приймаючої на иншій панцирнику до слухачки службового телефоніста.

Величезне значінє сего винаходу легко зрозуміти, коли собі унаглядимо, що підводний телефон звільняє панцирники від сьв. машин, які надавали їм вправді імпонуючий вигляд, але обтяжували їх безпотрібно. Нині ніякий панцирник не буде боятися о свою комунікацію з адміральським судном, бо підводного телефону без дроту стріли не можуть ушкодити так, як машини на судні.

Коли це будуть заведені мотори замість парових машин, то зникнуть також величезні комини, а на помості поза панцирником остануть лише панцирні вежі подібно, як на перших панцирних моніторах.

Оповідости.

— Господарське віче в Чорткові. Щоб обговорити важні питання нашого господарського життя, а особливо справу живлових нещасть, спричинених сегорічними слотами і язвою миший та порадились над способом ратунку для голодом zagrożеного хліборобського стану, скликаємо отсим всіх наших членів та хліборобів на нараду, яка відбуде ся в Чорткові дня 22. вересня 1913 р., с. з в понеділок в комнатах „Народного Дому“ о год. 10. перед полуднем з отсею програмою: 1. Отворене нарад. 2. Реферат соймового посла д-ра Анто́на Горбачевського про заходи нашої парламентарної репрезентації по причині живлових нещасть. 3. Реферат рілнийчого інспектора п. Романа Стельмахова про обовязченє худоби. 4. Реферат голови філії Ів. Коссака про живлові нещастя в повіті та ратункову акцію для zagrożеного хліборобського стану. 5. Реферат п. Р. Стельмахова про язву миший в чортківським повіті і спосіб вищення миший. — Вага справи спонукує нас висказати запевненє, що весь наш хліборобський загаль в отсих нарадах возьме участь. За філіальну Раду: Ів. Коссака, голова. Он. Соробей, секретар.

— Іменовані і перенесені. Цісар іменував старостою М. Равського в Ярославі радником намісництва, а такі самі відзначення одержали старости: Й. Лянгє в Добромилі, З. Реттінгер в Жовкві і З. Глажевський в Долині.

Намісник переніс канцелярістів намісництва: І. Панчашина з Косова до Самбора, В. Романовського з Самбора до Косова, В. Завальницького з Чорткова до Снятина, П. Яворського з Снятина до Чорткова і Ф. Маєра із Львова до Освенціма.

— Кандидати наміряючі вичити ся дяківства або приготувати ся до дяківського іспиту можуть зголосити ся у півця архікатедрального Василія Скокуна у Львові, пл. св. Юра ч. 5.

— З зеліниць. Дня 19. вересня о 9. год. відбуде ся в товарових магазинах стації у Львові-Підзамче прилюдна ліцитація невідобраних товарів, як: розоліси, мід, вино, кави, цикорія, ростинний товщ, олива до машини, мішки, товари галатерійні, бочки порожні і т. д., о скілько їх до того часу не викуплять.

Повідомляє ся, що на велізничих шляхах львівського дирекційного округу, крім оповіщеної вже зміни розкладу їзди на локальний зелізниці Дрогобич-Трускавець місце купелеве і по здержанню руху сезонних поїздів, буде об'язувати також в зимовий часі 1913/14 (с. є від 1 жовтня 1913 до 1. мая 1914) теперішній розклад.

На лінійцях ц. к. Управи Руху в Чернівцях не будуть курсувати реставраційні вози при поїздах ч. 1. і 2. на залізничній шляху Коломия-Чернівці заводять курс возів при поїздах ч. 317. і 318. на залізничній шляху Чернівці-Бурдужени.

Посмертні оповістки.

Теодор Кметик, уч. V. класу української гімназії в Вижиці, помер дня 12. с. р. В. в. п.!

Ілько Джигало перед судіями.

Всім ще в пам'яті день 11. червця 1913., коли то ученик III. курсу учительської семінарії у Львові Ілько Джигало бравніговими вистрілами убив свого професора польської мови, Кароля Бутковського.

Вчора і нині судять Ілька Джигала присяжні судії. В трибуналі засідають під проводом радника Р. Левицького, як ютанти радники Т. Рибіцький і Янко. Обжаловує прокуратор Грубер, боронить оборонець в карних справах Йосиф Миронович. В розправі беруть участь лікарі-знатоки, рушникарські знатоки і 27 свідків.

По прочитанню акту обжаловання, який закидає Джигалі злочин скритого і чого морду і провини проти 36. §. цтарського патенту про ношене оружя, розпочалося

переслухане обж. Ілька Джигала.

Обжалований зізнався, що мав повний душевний спокій і поведжене в школі до часу звісної справи Чорній. Аж коли Чорній наслідком прогнання з учительської семінарії за продаване карток зі знімком матери Січинського, Гонта і Залізняка застрілився, а в семінарії втворилися прикрий відносини між учениками Русинами і Поляками, а також змінилося поступоване професорів Поляків, особливо бл. п. Бутковського і Ястшембського на гірше, коли товариші Поляки почали денунціювати Русинів за найменше слово, а проф. Бутковський давав відчуття свою ненависть до Русинів острими питаннями і злобними увагами, від тоді Джигало був „як не свій“, а 10. червця зродилася в ній думка зареагувати проти переслідувань. Обжалований купив собі бравнінг у Шадковського за 45 К, за гроші, зароблені лекціями і на цегольній в часі ферії. Кілька ночей перед вчинком не спав Джигало, турбуючи ся, що з ним стане ся. Кратичної днини прийшов із за безсонниць пізніше до школи і сів коло свого товариша Фединського, бо не мав своєї граматики.

Коли дзвінок задзвонив і проф. Бутковський, випитавши самих Русинів і лише одного Поляка, виходив з класу, тоді Джигало встав, пішов за ним, і стріляв у голову Бутковського. Описля стріляв уже із аденервованя. Після того сховався в кухонці і аж на рішуче візвання поліціянта віддав оружжя.

По полудневій перерві ставляли питання Джигалі судії, прокуратор і оборонець. Після того приступлено до

доказового поступовання.

Брат обжалованого учитель Франц Джигало, користуючи ся законними постановами, відказує ся від зізнань. Дільше відчитано акт лікарських оглядин, з якого виходить, що вже перший стріл був смертельний, а судіям присяжним роздано цілу низку світлх убитого Бутковського і місця, де поповнено убийство.

Переслухаво свідка ученика семінарії Ф. Андрейчука, Поляка, який розмалював Джигала в чорних красках, хвалив бл. п. Бутковського тай заявив, що — на его погляд — не було ніякої зміни відносин між товаришами Поляками і Русинами в учительській семінарії по смерті Чорній, як також, каже, що проф. Бутковський був навіть ліпший для Русинів.

Знатоки оружя Мольвар і Янковський за-

являють, що з бравнінга, яким стріляв Джигало, треба вміти стріляти, бо треба знати, як з ним обходити ся, а також додають, що сей бравнінг не був куплений у Львові.

Свідок, ученик семінарії Озембловський, Поляк, також ганив Джигала, а хвалить бл. п. проф. Бутковського. Слідуючий свідок ученик, Поляк, Шумкевич, легко ранений в плечі, домагає ся відшкодованя в сумі 16 корон за знищене блюзки кулею.

Свідок В. Затварницький, ученик, Русин, був свідком стріляння, але не знає ближше Джигала.

Свідок ученик З. Маєра, Поляк, хотів кинути ся по стрілі на Джигала, але сей загрозив ему словами: „йди, бо стрілю“. Ганьбить Джигала, а хвалить Бутковського. Так само свідки Поляки ученики Клементовський і Семегіновський ганьблять одного, а другого вихваляють.

Свідок Фединський, Русин, не бачив стрілів до Бутковського. Не завважав, щоби Джигало відносив ся зухвало до професорів.

По сім відрочено о год. 3-15 розправу до нині рана і є надія, що покінчить ся она нині пізно вечером.

Телеграми

з дня 16. вересня.

Хотовин (ТКБ). Архіви. Франц Фердинанд удав ся вчора самоїздом на поле маневрів.

Відень Нотаріальний кандидат Матей Юркевич іменованій нотарем в Будзанові.

Софія. В правительствених кругах очікують, що нині будуть областні справи наочно порішені. Полишають ся лише до полагоди побічні справи. Головно ходять о Дімотіку, яку Болгари бажать мати в своїм посідавію. Адриянопіль і Кірккілісу можна уважати страченими для Болгарії.

Париж (ТКБ). „Petit Parisien“ потверджує інформацію, що в справі 700 мільонової позички Туреччини у Франції прийшло до порозуміння. Туреччина зобов'язує ся дати за се французьким товариствам концесію на всі залізниці у східній Анатолії і Сирії, а Франция агодить ся на підвищеня турецького цла.

Будапешт (ТКБ). Після звіту міського фізика від 6 даїв не було нового случаю холери. З провінції доносять про кілька занедужань. В суботу було в Будапешті 7, в неділю 14 підозрілих случаїв, але холера є виключена.

Сараєво (ТКБ). З провінції доносять про кілька случаїв холери. Загалом було доси 19 недужих.

Новоросійск. Зливи і повени наробили багато шкоди. Згинуло багато людей і худоби.

Відень (ТКБ). Полковник в стані супочанку Шлегль кинув ся вчора з вікна II. поверху на подвір'я і погіб на місці. Денат був довгий час в службі 80. п. п. При кінці як підполковник був начальником доповн. округу в Золочеві.

Господарські, промислові і торговельні вісті.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів у Львові від 8. до 14. вересня 1913.

за 50 клг.

Пшениця	11-30—11-80 К
Жито	8-60—9-00 К
Ячмінь броварняний	8-50—9-00 К
Ячмінь на пашу	7-50—8-00 К
Овес	09-40—09-70 К
Кукурудза	0-00—00-00 К
Гречка	0-00—00-00 К
Горих до вареня	12-50—14-00 К
Горих на пашу	0-00—00-00 К
Бобик	8-50—9-00 К
Конюшина червона	80—100 К
Конюшина біла	83—107 К
Конюшина шведска	00—000 К
Тимотка	00-00—00-00 К
Ріпак зимовий	16-00—16-50 К
Насінє конопл.	00-00—00-00 К
Хміль старий	000—000 К
Хміль новий	200—225 К

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

у Львові, ул. Руска. 20.

Телефон ч. 788.

засноване при Товаристві взаїмних обезпечень „Джістер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілю Товариства є уділюване кредиту своїм членам різними обезпеченим в „Джістрі“ від більше літ.

Відсотки від вкладок 4%, без потручення рентного податку.

Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах, від 8. до 2. в полудне.

Конто в Почтовій Шадниці 35.527.

Жарове Конто в австро-угор банку

Шадничі вклади К 3,683.428—

Власний масток К 474.302—

Уділені позички К 4,494.957—

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем

Чудові образи кисти арт. маль. п. О. Куриласа.

I. Пречиста Діва — Мати Руського краю.

II. Ісус Христос — небесний Учитель.

Сі чудові образи (одинокі на народних мотивах) вийшли вірно після оригіналів у всіх природних красках.

Ціна за пару оправлених образів:

в рамках дубових з опакованем К 20— місячно К 3

„золотих“ „24—“ „К 4

„магоньових“ „28—“ „К 4

„спеціальних“ „34—“ „К 5

Висилає за пошлатою або на рати: М. Кривецький Львів. Ринок ч. 10.

Рух залізничних поїдів

обов'язуючий з днем 1. мая 1913 р. після часу середно-європейського.

Замітка. Поїзди поспішні означені грубим друком. Години нічні від 600 нечером до 5-59 рано означені підчеркненням чисел минутних.

Пріізг до Львова

на головний дворець:

З Кракова: 22²⁵, 54²⁵, 6-220, 7-25, 8-45, 9-55, 1-10¹⁰, 1-25, 2-20²⁰, 5-30, 7-1¹, 8-25, 9-40

*) З Тарнова. §) від 15/5 до 30/9 включно щоденно.

†) З Городка яг. від 1/6 до 30/9 вкл. щоденно. о) З Мостиск.

З Підволочиск: 7-15, 11-25, 14²⁵, 21¹, 5-25, 10-30, 10-48†)

†) З Красного. §) Від 15/5 до 30/9 вкл. щоденно.

З Черновець: 12⁰⁷, 52³, 54³*, 7-40, 10-28†), 1-45, 5-35, 6-31, 9-25

*) З Станіславова. †) З Коломи. ‡) З Ходорова в кожний день по неділі і святі.

Зі Стрия: 7-20, 9-10, 11-40, 12-10, 10-42§), §) Від 15/6 до 8/9 включно лишень в неділі і римо-кат. свята

Зі Самбора: 7-45, 9-55, 1-48, 8-30.

Зі Сокаля: 7-05, 1-00, 7-38.

З Яворова: 8-04, 4-20.

З Підгаєць: 11-20, 10-20.

Зі Стоянова: 9-50, 6-30.

на дворець „Львів-Підзамче“:

З Підволочиск: 6-56, 11-05, 1-33*, 1-58, 5-06, 10-12, 10-31†)

†) З Красного. *) Від 15/5 до 30/9 включно щоденно.

З Підгаєць: 7-26*, 10-49, 10-11, 12-00§)

*) з Винник. §) з Винник лиш в суботу.

Зі Стоянова: 9-31, 6-11

на дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 7-08*, 10-31, 3-03*) 9-41, 11-43§).

*) З Винник. §) З Винник в суботу.

Локальні поїзди.

на головний дворець:

З Брухович: щоденно 6-55 щоденно: від 1/5 до 30/9 7-26 від 1/6 до 31/8 8-37, 11-00, 3-41, 5-15, 9-30.

в неділі і римо-кат. свята: від 1/5 до 31/5 3-41, 9-30. від 1/6 до 31/8 1-54.

З Янова: щодня: від 16/5 до 15/9 9-11, від 1/6 до 31/8 1-25

в неділі і римо-кат. свята: від 11/5 до 31/8 10-10.

З Любіна: в неділі і римо-кат. свята від 11/5 до 8/9 9-00.

З Винник: лиш в суботу 12-16.

Хрестини

оповіданє О. Степановича

(псевдонім одного звісного і дуже талановитого письменника) —

появило ся відбиткою з „Руслана“ накладом Христ.-сусп. Союзу і є до набути:

в книгарні тов. ім. Шевченка Львів, Ринок 10

по ціні 30 сотиків (з поштовою перес. 35 сот.)

Поручати сего оповідання, основаного на ідейній почві польско-руської борби о душі, не потребуємо. Читачі „Руслана“ в листах висловлювали подяку редакції за придбаня сего оповідання і домагали ся відбитки его в цілі поширення в широких верствах нашого народу, особливо в тих околицях і тих кругах, де наш нарід живе помішаний з польським народом, переплітаючись родинними зв'язами і де польське духовенство, яке в нинішніх часах тісніше, ніж коли іноді стоїть під моральним впливом всепольської, екстермінаційної політики супроти Русинів, хитро перетягає рускі душі в польський національний табір. Тип характерного, тактовного, але рішучого судії Володислава Данкевича з „Хрестин“ промовить краще до неодої заклобаной душі, як сотки агітаційних промов — тому кладемо на серце нашим дітям заосмотритися в се дешеве оповіданє і поширити его в широкіх кругах.